

REDACȚIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10 .
pe 1/4 an . . . 5 .
pe o lună . . . 2 .

N-rul de Duminecă pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 503

Serisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Fierberea din Balcani.

(*) Balcanii-s ca Vesuvul: nu se știe ziua în care aruncă foc. Și se mai aseamănă încă într'o privință: interiorul lor e vecinic în fierbere.

Explosia — atentatele cu dinamită — dela Salonic nu va fi surprins decât pe nimeni. A îngrijorat însă pe mulți. In primul rând pe guvernul otoman. Se învederează a nume, pe d'oparte, că bulgarii-macedonenii sunt deciziși a continua cu munca lor de spargere a imperiului semilunei, ear pe de altă parte, că agenții sultanului nu-s destul de isteți să descopere din vreme conspirațiile nici destul de tari să înăbușe revoluția chiar la prima ei izbucnire.

Dar îngrijorate sunt și celelalte puteri, interesate la menținerea păcii în Europa. Cu atât mai îngrijorate, cu cât se găesc în fața unei conspirații intinse și destul de bine organizate. Sunt adică mai multe luni de zile de când bandele bulgare luptă pentru desrobirea Macedoniei. Chiar în timpul din urmă în giurul Uscubului și a Monastirului s'au dat mai multe lupte între revoluționarii bulgari și între miliția otomană. E adevărat că bulgarii n'au prea putut ține piept cu trupele turcești. E fapt însă și aceea, că nici pe un minut revoluționarii n'au încetat câmpaia lor și adesea după ce într'un loc au fost respinși, s'au ivit în altă parte în număr încă și mai mare. Ceea-ce dovedește și rezoluție bărbătească și o organizare oare-care. Și mai presus de toate că au banii. Altfel nu se poate închipui că ar fi fost capabili să neliniștească de atâta vreme și pe Poartă și Europa întreagă.

Ceea-ce au făcut acum la Salonic, întrece orice îndrăzneală. Bulgarii nu s'au mulțumit anume numai să arunce în aier banca otomană, dar au comis atentate cu dinamită în 40 locuri și în învălmășeala iscată au căzut victime și supuși de ai marilor puteri europene, ceea-ce împrumută afacerii o deosebită gravitate. Am și văzut, că îndată după acest eveniment, Austro-Ungaria a trimis în golful Salonicului trei cuirasate. E probabil că și alte puteri vor face același lucru, după cum nu este imposibil nici ca puterile să ocupe acel litoral. Se înțelege, aceasta numai după ce se vor fi convins că Turcia e incapabilă să țină ordine.

Nu se poate adică tolera, ca bandele bulgare să terorizeze până și orașe de port, cum e Salonicul. Aceasta ar aduce pagube incalculabile nu numai Porții, dar ar stângaeni întreg comerțul de pe Mediterană, cee-ce, desigur, Europa nu va suferi de dragul realizării visului unor aventurieri pe cât de îndrăzneți, pe atât și de puțin copți politicește. Ar fi, mai presus toate, o primejdie pentru pacea europeană. Și statele învecinate cu Balcanii: Grecia, Bulgaria, Sârbia și chiar România, sunt în primul rând interesate să se pună odată radical capăt uneltirilor revoluționarilor macedonenii.

E însă și așa o temere la mijloc: Ca marile puteri să nu poată cădea de

acord asupra chipului cum să aranjeze afacerile și astfel marea chestie orientală să se deschidă chiar când vorba ar fi să fie rezolvată pe vreme mai îndelungată.

Cât ne privește pe noi, Români, bine înțeles că nu putem avea simpatie pentru Bulgarii cari în felul acesta vroiesc să »desrobească« pe frații lor. Și mai puțin îi aprobăm când ne gândim că în Macedonia avem frați, cari la tot cazul prosperează mai bine sub regim otoman, de cum s'ar simți când Macedonia ar fi alipită către Bulgaria, unde, după cum d'atâtea ori ne-am convins, domnește cel mai detestabil șovinism.

Credem, de altfel, că Bulgarii vor fi puși la loc și siliți să se astêmpere.

Guvernator al Bosniei, în locul mareșalului baron Appel, care se va retrage, va fi numit arhiducele Leopold Salvator.

Pedepsiți pentru Gotterhalte. Din Cinci-Biserici se telegrafează că acei elevi ai clasei a IV-a dela școala militară honvezească cari n'au voit să cânte Gotterhalte, au fost pedepsiți: vor fi trecuți cu vederea și nu vor fi avansați în decurs d'un an după absolvarea școalei.

Se destramă. Partidul liberal începe a se destrăma. Se scufundă corabia, șoarecii încep să fugă. Astfel pe ziua de ieri și-au anunțat ieșirea din partid deputații Nosz Gyula și Dr. Lendl Adolf. Se anunță că și alt deputat, Samassa János, este pe cale să iasă din partid, cel puțin proiectul de lege militar nu-l va vota.

Desvătarea statuei lui Rosetti s'a făcut Duminecă în București cu o pompă demnă de memoria marelui cetățean. Multime enormă de popor a luat parte la serbare, după-cum au participat toți înalții dignitari ai statului. Primul ministru dl Sturdza a rostit o vorbire în care a arătat virtuțile lui C. A. Rosetti, marile lui merite câștigate ca apostol al libertății și independenței României, ca jurnalist, și peste tot ca fruntaș entusiast al poporului și bărbat de stat remarcabil.

Impăratul Germaniei la Papa. La 3 Maiu Impăratul Germaniei s'a dus la Vatican, unde după ce i s'a făcut manifestație din partea a 800 pelerini germani și a episcopilor dela Freiburg, Fulda, Limburg, Mainz și Rotenburg, a fost primit de Papa Impăratul a intrat singur la Papa și întrevederea a durat 20 minute.

In urmă Papa a primit pe prinți și după audiență Impăratul și fiul său au făcut vizită cardinalului Rampolla.

Din Dietă.

— Ședința dela 2 Maiu. —

Kossuth Ferencz într'o lungă vorbire, primită cu furtunoase aprobări și ovațiuni din partea partidului său, motivează de ce independenții se simt datorii a nu lăsa ca guvernului să i-se voteze indemnizare și nici să se admită discuția asupra raportului financiar întocmit de Curtea de Compturi și prezentat Dietei de primul ministru.

Atacă cu vehemență guvernul care se leagă de proiectele militare, proiecte dorite numai de Coroană, dar contra cărora protestează țeara întreagă. El pune chestia așa: pe d'oparte e Coroana, care nu vrea să cedeze, ear guvernul s'a angajat în acest sens, — ear pe de altă parte e voința națională, carei ar trebui să i-se supună totul în țeară și pentru a cărei respectare opoziția se simte și ea tocmai așa de angajată precum guvernul s'a angajat pentru realizarea planurilor Coroanei. S'a plâns apoi de atacurile și relele ce vin din partea Austriei asupra țării noastre și a zis că privesc cea mai înălțătoare ar fi fost ca Ungurii toți să-și fi dat mâna într'u a respinge acele atacuri ear nu să se împartă în tabere din cari una, cea guvernamentală, face jocul Austriei.

Szell a răspuns îndată. Nu poate recede dela proiectele militare. Deja de mult s'a simțit necesitatea întăririi armatei și acum e timpul suprem să se realizeze dacă nu totul, cel puțin o parte din câte-s necesare. Regretă că pentru a împedea reforme în armată, partidul independist compromite cea mai de căpetenie cucerire dela 1848: parlamentarismul!

A urmat apoi răspunsul lui Barta, la adresa lui Visontai și o interpelare alui Gabányi; acesta a întrebat adică pe ministrul de honvezi dacă are știre de din toate școlile honvezești au fost eliminate cântările maghiare și de pela orchestre s'au luat notele cântărilor maghiare?

— Ședința dela 4 Maiu. —

Aproape întreaga ședință s'a petrecut discutându-se asupra regulamentului Dietei. Endrey Gyula a căutat să demonstreze că o discuție începută nu se poate întrerupe, deci nici asupra raportului financiar depus la biroul Dietei nu se poate discuta decât după ce s'a isprăvit cu indemnizarea. In același sens au mai vorbit Rakovszky, Kubik și Sebess.

După ce s'a exhaustat și chestia de regulament, aceiași deputați au căutat să arate că prin prezentarea la biroul Dietei a raportului Curtii de Compturi prim-ministrul a comis o nouă ilegalitate.

Cu un cuvânt obstrucția urmează când mai vehement, când mai liniștit, dar fără întrerupere.

Vorbirile monarhilor.

Roma, 3 Maiu.

Cu prilejul dineului festiv dat la Cvirinal, regele Victor Emanuel a rostit următorul toast:

„Casa mea are serbătoare azi Sunteți la mine M.-Voastră aliatul fidel, după cum au fost aliați glorioși Noștri predecesori, Wilhelm I și Victor Emanuel II, precum și părinții noștri, a căror amintire este atât de curată.

„Sunt apoi cu Noi tinerii arhiduci, fi M. Voastre, mândria sufletului M.-V. de părinte, speranța patriei germane și o putem socoti ca prezentă și pe M. Sa Impărăteasa și Regina Augusta Victoria, care cu sufletul desigur este cu Noi după cum și gândul Nostru este la M. Sa.

„Mulțumesc deci M.-Voastre pentru că în toate împrejurările ce au ajuns pe Italia a binevoit să dea semne de interesare și viue simpatie. ceea-ce de altfel a fost cheazăia legăturii tari și a prieteniei intime, d-ja de trei generațiuni între Casele Noastre, între armatele și popoarele Noastre.

„Intâlnirea de azi este o nouă dovadă despre întărirea voinții comune dintre Germania și Italia ca toate străduințele și lucrarea lor comună, sub auspiciile alianței, să le folosească în favorul păcii“.

Termină închinând pentru Impăratul, fii săi, întreaga lui familie și pentru poporul german.

După toast, pe care cei de față l'au ascultat stând în picioare, s'a cântat imnul german.

Impăratul Wilhelm a răspuns:

„Permiteți-mi, Maiestate, să exprim gratitudinea pentru primirea strălucită și călduroasă de care M'a împărtășit M. V. și poporul capitalei M. Voastre. Ved în aceasta dovada că poporul italian apreciază cu întreaga simpatie alianța dintre casele și popoarele Noastre și dorește și pe niitor nestrămutată această alianță.

„Când ridic paharul în sănătatea M. Voastre, permiteți-mi să evoc și memoria neuitatului vostru părinte, pe care atât de profund l'am iubit. Amintirea lui va rămâne vecinic sfântă pentru mine, ca erou cavaler și bărbat care a cucerit toate inimile. N'o să uit nici-odată strângerea lui de mână nici privirea ochilor lui buni. Coboare-se peste M. Voastră, peste augusta familie și Casa de Savoia binecuvântarea Lui și a Cerului. Cu această dorință ridic paharul Meu. Beau pentru Majestațile Voastre Regele și Regina, beau pentru victoria armatei viteze italiene, beau pentru frumoasa și nobila Italie și pentru fericirea nobilului popor italian“.

Frasa din urmă Impăratul a zis o italienește. Musica a intonat apoi imnul italian.

Regele Edvard la Paris.

La 2 Maiu seara în palatul dela Elyseu din Paris a fost prânz festiv în onoarea regelui Engliterii.

Cu acest prilej președintele Republicei a rostit următorul toast:

„Ridic paharul meu în onoarea Regelui, căruia îi mulțumesc pentru vizită și pentru manifestarea relațiilor amicale ce sunt între cele două state și cari măcar dacă s'ar face încă mai intime, în favorul tuturor intereselor comune și în interesul păcii universale“.

Regele Edvard a mulțumit pentru primirea festivă ce i-s'a făcut. Asigură că nici un moment n'a încetat să aibă cea mai viuă simpatie pentru Franța și capitala ei, unde în trecut a petrecut cu atâta drag. A ridicat paharul în onoarea președintelui Republicei și a familiei sale.

După masă regele Engliterii și Loubet, președintele Republicei Franceze, s'au retras în camera secretarului general, unde asistați și de ministrul de externe Delcassé, au conferat.

La orele 10 regele s'a dus apoi la operă.

La 3 Maiu nainte de amiază regele s'a dus pe jos la biserica din strada Aguesseau și s'a întors, tot pe jos, la palatul ambasadei engleze. La ora 1, însoțit de un escadron de dra-

goni, s'a dus la palatul ministerului de externe, unde s'a dat un dineu în onoarea lui.

După masă a conferit ministrului francez Delcassé ordinul „Victoria” mare cruce, ear primului ministru Combes același ordin în diamante. Prefectului Seinei a dat 100 funți sterlini pentru sêraci. S'au conferit alte multe decorații.

C. A. Rosetti intim.

Reproducem din Rosetti intim, de dl I. G. Bibicescu, unele din paginile prime ale manuscrisului.

E descrierea primei zile când dl Bibicescu a fost prezentat lui C. A. Rosetti, atunci întors dela Paris.

Intra.

Di Costinescu, când mă vede mă presintă cu cuvintele: „Di Bibicescu, noul nostru redactor”.

Rosetti să scaldă, vine înainte-mi, mă îmbrățișază și mă sărută pe amândoi obrazii, cald, par'că și cu dragoste.

Primirea se înțelege m'a impresionat până la nimire, fiindu-mi făcută de un om la pozițiunea politică și morală a lui Rosetti, căruia până aci nici cunoscut nu-l eram.

Se înțelege asemenea că eu n'am întors familiaritatea, n'am răspuns la sărutare cu sărutare, dar mărturisesc că din acel moment chiar, par'că a dispărut atmosfera de răceală ce-mi închipuiam că va fi între acel bătrân atât de sus pus între contemporanii săi și între un tiner care mine, fără nici o însemnătate; din acel moment chiar, la respectul și venerațiunea ce-l consacram s'a adaus un sentiment mai dulce, mai cald, mai intim: simpatia, ca să nu zic iubirea.

Am ocolit masa redacțiunei, spe a ajunge la locul ce ocupam obișnuit, care era tocmai în fața scaunului istoric.

Rosetti a rămas tot în picioare.

Am făcut și eu asemenea, pregătindu-mi în același timp hârtia și condeiul, spre a începe scrisul.

Rosetti însă mă privea țintă și mă măsura. Il privii, în sfârșit, și eu drept în ochi și atunci îmi zise:

— Ești Oltean?

— Da; . . . dar pe ce mă cunoașteți?

— Pe ochii!

Îngânat eu foarte mirat: Dar cum sunt ochii mei?

— Mici și scâlțați în lacrimi și cu cât sunt ochii mai scâlțați în lacrimi, cu atât Olteanul e mai îndrăcit.

Am tresărit oare-cum, auzind această calificare; dar fiind că sărutările dela început deschiseră par'că drum larg unul fel de intimitate, îmi permiseli întrebarea:

— Indrăcit? Dar asta ce e?... E un compliment?

— Ia-o cum vrei, fu răspunsul.

Ajuns aci mi-se părea că nu era nimic mai bine de făcut, decât să m'agez, să-mi încep lucrul ca să scap de a auzi altele,

fiind-că dedesem calificării de: „Indrăcit”, o însemnare alta decât o avea în vorbele lui Rosetti.

Explicarea într'adevăr urmă; căci Rosetti, văzând poate perplexitatea mea și mai înainte ca eu să fi șezut și să încep a lucra, adause:

— Am mai avut aci un Oltean și acela cu ochii foarte scâlțați în lacrimi și era tare îndrăcit; lucra de dimineața până seara, și pentru ca să se odihnească, lucra de seara până dimineața.

Acum înțelesesem și fără să știu atunci cine e Olteanul de care îmi vorbea, răspunsul, sau cugetul numai în mine, „așa voiți face și eu”.

Olteanul după cum am aflat mai târziu era dl Eugeniu Carada, fost redactor la „Românul”.

Pe când rostea ultimele cuvinte Rosetti purta asupra-mi privirile, ca și cum m'ar măsura de sus până jos.

Răspunsul și eu la această privire eu o privire întrebătoare.

Nu mă lăsă s'aștept ci zise:

— Când citiam articolele noului redactor îmi ziceam că acest nou redactor trebuie să fie nu numai om adânc convins de tot ce scrie, ci și un om voinic, gata să-și apere convingerile și cu puterea.

S'acum, ce vezi? Și aci Rosetti surse, făcu un gest care părea a arăta contrastul între ce-și închipuia și ce era în realitate, ș'apoi adause:

— Ești nervos?

— Da.

— Ca și mine.

Cu aceasta se sfârși prezentarea mea la C. A. Rosetti, dascălul meu, cum au zis o alții mai târziu.

Citez și înregistrez aceste incidente și schimburi de vorbe ce le au însoțit, pentru-că ele pun în evidență pe Rosetti, om, pe Rosetti intim și și stabilesc acea caracteristică lui specială, care-l distingea într'un mod bătrân la ochi de ori-care alt om de pozițiunea morală și de însemnătatea lui politică.

Rosetti, negreșit când voia și față cu aceia cari îi plăceau și-i făceau bună impresiune, avea darul mare și rar de a-l pune din primul moment la largul lor.

Era așa de atrăgător prin vorba lui și prin manierile sale — atragere care făcea un contrast izbitor cu impresiunea ce-și producea figura lui — în căt, din primul moment te captiva, te făcea să i-te simți prietin, ba oare-cum chiar intim, și să i vorbesti cu o libertate cum n'al fi crezut, înainte de a-l cunoaște.

Acest fenomenal dar de acțiune și caldă familiaritate a lui Rosetti, au făcut din mine, un timid din fire, un om rezervat și puțin vorbitor mai cu seamă despre ce mă privește, au făcut din mine, zic, un aproape familiar al lui Rosetti, chiar dela primul cuvânt, și m'au încurajat să-l întreb, și să-l cer explicațiunii asupra vorbelor și calificațiunilor ce-mi dădea, ceea-ce n'aș fi crezut vr'odată înainte de momentul când m'am aflat în fața sa.

Intr'un cuvânt Rosetti câștiga dacă era apropiat, câștiga și mai mult când era

cunoscut mai bine, ear în intimitate era un adevărat charmeur.

Această impresiune n'a putut să n'o aibă toți cei cari l'au apropiat, l'au cunoscut și cu atât mai mult cei ce au lucrat cu sau lângă dînsul.

Tulburările din Croația.

La Agram și Glogorința au izbucnit grave tulburări, a căror ascuțiș este de altfel îndreptat împotriva Ungurilor.

Ceea-ce este mai interesant, este că de astă-dată demonstrează și femeile, și încă cea mai cultă clasă: învățătoarele și alte dame din clasa intelectuală.

Astfel s'a întâmplat apoi, că la 30 Aprilie, după ce s'a ținut parastas pentru Pasarici, omorât în decursul demonstrațiunilor din săptămânile trecute, au fost arestate de poliția și 7 eleve dela preparandie. Ele au fost eliberate numai eri, după ce li s'a dictat o pedeapsă de câte 20 coroane amendă.

Atât elevele dela preparandie, cât și studenții umblă pe stradă purtând cocardă în colorile croate. Ear la pâlărie poartă toți doliu pentru Pasarici. Zi de zi se repetă demonstrațiunii, așa că dela 1 Maiu orașul cu adevărat este pus ca sub stare de asediu; pre-tutindeni miliție și gendarmi!

Demonstrațiunilor naționaliste li-s'au alăturat și socialiștii. În fața redacțiunilor ziarelor opoziționale staționează mulțimea enormă, așteptând să li-sea dea știri. Procuratura însă aproape zilnic confiscă zărele opoziției, ceea-ce contribuie de altfel ca spiritele să fie încă și mai agitate.

Pe când se petrec astfel de lucruri în Agram, în provincie se repetă aceleași scene. Astfel la Glogorința au fost tulburări mari. Poporul, care demonstra în contra dominațiunei maghiare, a mers până acolo, că pe primarul satului, care voia să facă ordine, l-a închis în casa preotului Novák ear pe cei arestați la primărie pentru tulburări, i-a eliberat, se înțelege: fără permisiune dela primar, pe care numai gendarmeria l-a putut scoate din temnița ce i-sa improvisat.

S'a trimis în toate părțile miliție, să restabilească ordinea.

Amănunte despre măcelul dela Kișineu.

Di Enrico Mezzoti, profesor la conservatorul din Iași, întorcându-se dela Kișineu, a povestit coraspondentului „Cronicele” ceea-ce i-a văzut ochii la Kișineu.

„Mă duseam cu soția mea la Kișineu și cu un copil. Ajungând la gară, pe la 5 seara, mă minunez văzând că orașul era acoperit în alb, parăd numai fulgi de zăpadă. În adevăr erau fulgii de pene dela casele Evreilor. În dramul spre hotel sunt întâmpinat de câți-va oameni, cari opresc trăsura și mă într-abă furios cine sunt și de ce naționalitate aparțin. Le răspund liniștit, că sunt român venit din Iași cu soția și copilul meu. Îmi cer pașaportul, le prezint aceea ce-mi cer și constatând adevărul spuselor mele, mă lasă să-mi continuu drumul.

„Ajungând la otel, mă pogor și mă uit prin prejur. Masacrul era în toiu său. Aflu, că de a orele 10 dimineața în aceeași zi (ziua a doua de Paști) după eșirea din biserică, unde li-se ținuse predica, înarmați cu topoare, ciomege, pietri, bice s'au asvirlit în contra caselor evreiești și a locuitorilor, ucizând fără milă pe cine întâlneau acolo. Poliția nu numai că a tolerat acel masacrul, dar a încurajat pe aceia ce-l comiteau.

„Masacrul a durat din ziua a doua de Paști, ora 10 dim., până a treia zi de Paști seara. Kișineu era în mâna lor și nimeni nu le cerea socoteală de ce făceau. Nimic nu au cruțat. Am văzut cu ochii mei bătrâni cu capul tăiat în două, femei însărcinate spintecate, copii chiar omorâți, nu mai vorbesc de ceilalți mai tineri cari erau mutilați într'un mod oribil. Străzile își înfășău o privesc jalnică, peste tot vedeai sânge, case devastate împreună cu magazii ale căror obiecte erau sfărâmate și împrăștiate peste tot locul. Pe strada unde se aflau magazinele de bijuterii (Sobor), au repetat aceleași scene; totul a fost luat, sfărâmat, călcat și împrăștiat.

„În fine ce să-ți mai spun, Domnule, a fost un desastru și un măcel general și nu pot cuvintele mele în-deajuns explica tot ce s'a petrecut. Trebuie să fii la fața locului ca să te convingi. Sunt cel puțin 300 morți și vre-o 2000 (două mii) răniți. Pagubele sunt vre-o 60 milioane, căci nu e glumă, lucruri prețioase au fost date pradă bandelor.

„Tot suburbini unde se aflau marile magazine de bijuterii a fost devastat până la unu. Otelurile au scăpat câte-va ne-atiuse și au slujit de asil victimelor. Nic

Încrêștinarea ungurilor, ducatele din stânga Dunării, ritual răsăritean.

De George Ciuhandu.

(Urmare).

După cele espuse până aci, se ivește de sine o nouă chestie, ceea a ritualului și credinței Răsăriteanului pe teritoriul ducatelor încorporate de Stefan.

Anume de unde, de când să se fi înrădăcinat atât de adânc ritualul grecesc pe acest teritor încât nu numai nu-l putu Stefan înlocui cu cel latin nici chiar pe teritoriul supus de mai nainte direct dominațiunei ungurești, ci acel rit (răsăritean) nu putu fi desmoștenit nici în veacurile de grea urgie de mai târziu?

De unde, tocmai din contră, ritualul răsăritean deja în veacul XIII, cum și în cele următoare până azi, îl aflăm nu numai păstrat, dar mai mult — formând chiar o notă esențială a bisericii românilor de pe teritoriul acelor ducate de odinioară?

Și, nu cum-va chiar și din acest fapt s'ar putea — nu fără temel — conchide

că tocmai elementului românesc îi revine meritul mai de aproape de a fi conservat ritualul răsăritean pe teritoriul ducatelor de odinioară?

În adevăr, aceste întrebări ar merita o desfășurare mai largă decât cadrele unei conferințe.¹⁾

Ca primul temel pentru justificarea solidei existențe a ritualului răsăritean aici — primul, dar nu în ordinea cronologică — am putea ținea, și poate nu cu puțină îndreptățire, însăși organizațiunea politică a malului stâng al Dunării în ducate vasale imperiului bulgaro-român, ortodox în veacul IX și X afară de două scurte intervale: 866—869 și 892—932.

Dacă vom admite că Dunărea a fost mult mai îngustă decât să poată țermuri în veacurile grele legăturile fraților din Balcani cu cei din inima Carpaților și că românii din stânga Dunării își procurau, după trebuință, preoți și ierarchi din Biserica Daciei Aureliane, unde exista chiar o biserică autocefală dela 535 și până la năvălirea avarilor; dacă în cadrul posibilității acestor legături vom ținea cont

¹⁾ Aceasta parte, ce urmează, e mai dezvoltată decât cum a cetite-o Antorul.

și de faptul amintit în „Viața S-lui Dimitrie dela Thesalonie” că captivi mulți au fost transportați de avari din provinciile dunărene ale Illyricului încoaci în stânga Dunării, și că tot așa după stingerea domniei avarilor, cu începutul veacului IX, bulgarii încă au adus încoaci captivi din Thracia; apoi ca o urmare mult mai posibilă și mult mai justificată apare și contactul bisericesc al malurilor Dunării, după întinderea imperiului bulgar și dincoaci de Dunăre, cu acest teritor.

E drept că oficial d'abia după 864 avem a face cu biserică bulgară așa dar mai târziu decât ce s'a constituit imperiul bulgar. Bulgarii însă, la năvălirea peste Dunăre, au dat peste elementul românesc, supus politicește imperiului Roman de răsărit și organizat și bisericăște. — Schimbând odată raportul politic și spartă biserica română, se poate afirma că românii au cercat să intre în legături, în special politicește, cu noii stăpâni; că apoi vor fi făcut și bisericăște, ca slavii de mai târziu pe teritoriul unguresc cu ungarilor; și că contactul acesta să fi pregătit și terenul pe când veniră între bulgarii misionarii grecești din Constantinopol. Doar' astfel s'ar putea înțelege posibilitatea asociării elementului bulgar și român într'un imperiu cum și aceea că, după estin-

derea acestui imperiu și peste o parte a malului stâng al Dunării, așa dar acum sub acțiune politică și mai ales după încrêștinarea oficială a bulgarilor, a putut mai liber să cuprindă teren influința Răsăriteanului, deci și ritualul răsăritean, pe teritoriul vasal bulgarilor de unde nu dispăruseră încă tradițiile creștinismului.

Afirmațiunea dublului contact, politic și bisericesc, al malurilor Dunării pare a se întemeia și prin aceea, că sub aripile ocrotitoare ale organizației politice a ducatelor era mult mai firesc să fi urmat din partea bisericii bulgare oareșii care îngrijire de cauza creștinismului pe teritoriul Daciei-Traiane (vasală acum imperiului bulgaro-român). — chiar așa cum și mai târziu, prin veacul X, atrage acest teritor (supus acum unei domnii străine, a ungarilor) atențiunea și a misiunilor grecești²⁾. — și cum apoi în restimpul de cu finea aceluiași (X) v. ac (când principatul unguresc înclina spre apăs) vedem că ducatele (mai nainte vasale bulgaro-românilor, iar acum ungarilor, născuse deja a se organiza (aluzionăm în special

²⁾ Poate tocmai sub impulsul diferențelor politice dintre grecii și româno-bulgarii, și în urma raporturilor politice schimbate pe malul stâng al Dunării.

unul din agresori nu a fost înarmat cu arme de foc, ci numai cu obiecte primitive (ciomege, pietri, bice etc.) Au căzut și dintre ei vre-o 20 morți, loviți de Evreii, căci s'apărau înarmați. Causa măcelului este svonul unui omor ritual al unui copil creștin, pentru-ca din sângele lui să se împărtășească Evreii de Paști. Ziarele rusești au hrănit acest svon și în special ziarul „Bessarabeț“ din Kișiněu, având un redactor antisemit revoluționar, publica în fie-care zi, cu două săptămâni înaintea sărbătorilor Paștilor, articole incendiare, manifeste revoluționare în care invita pe creștini a expune la ferestre icoane, cruci, a aprinde candela zilnic în case, spre a se cunoaște, că sunt creștini.

Kișineul e acum o ruină în partea sa cea mai frumoasă; acolo domnește o miserie generală și spitalele gem de nenorociți răniți, cari sucombă în fie-care zi. S'au făcut 600 arestări, dar cred că majoritatea vor fi liberați. Kișineul, în prezent și toate orașele Basarabiei se află în stare de asediu. Patrula cutreeră străzile, liniștea însă e aparentă, și mă tem că ear va izbucni o mișcare analoagă — dacă nu mai teribilă, ca cea dintâiu.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 5 Maiu n. 1903.

Din cauza sf. sărbători de mâne, numărul proximo al foii noastre va apăre numai Vineri la ameză.

Știre personală. Nou alesul episcop I. I. Papp, după ce va fi mâne chirotonit în Sibiu, se va întoarce la Arad Joi după ameză, la orele 4. Atât membri Consistorului, cât și alți stimători, prepară noului prelat o primire festivă.

Pentru armată maghiară independentă. La 4 Maiu s'a ținut în Măcșu adunarea generală a congregației comitatului Csanad.

Comisia permanentă asupra adresei comitatului Heves (de a se cere armată maghiară independentă) propusese a se trece la ordinea zilei. După o discuție mai lungă însă, pornită de deputatul Justh Gyula, congregația cu 54 voturi contra 52 a decis a se trimite Dietei o adresă prin care de asemenea să ceară armată maghiară independentă.

Nonă linie ferată în comitatul Aradului. Ministrul de comunicațiune a dat avocatului Dr. Reichrath Miklós din Zsom-

la ducatul lui Ahtum) după felul biserii Răsăritului, și nu a Apusului.

Duplei influințe ce pare a fi venit din partea bisericii bulgare și a celei grecești va fi a se ascrie drept consecință că ritual răsăritean era atât solid plantat pe teritoriul ducatelor încât nici până azi nu a putut fi înlăturat, și că rămase atât de binevăzută o lungă vreme și în biserica ungurească.

Cât pentru momentul ăsta: aci e a se căuta și motivul pentru care nu putea nici Stefan decât cu mânuși — ca să zicem astfel — să trateze chestia influinței răsăritene în regatul său și să pășască pe față numai acolo contra acesteia și numai atunci, când era aceasta direct reclamată de interesul integrității politice a statului său³⁾

(Va urma).

³⁾ Am amintit deja despre Ahtum că nu se temea de Stefan și că nu-l cinstea; că impunea vamă pe transporturile regale de sare venită pe Mureș în jos din Ardeal; tot așa și despre Gyula că, deși admoniat de Stefan în mai multe rânduri, nu s'a lăsat nici convertit, nici a înțecat cu veșăzile la adresa ungarilor.

bolya și antreprenorul Heitzmann György din Seghedin concesia să facă linie ferată dela Pectica până la Zsombolya.

Cununie. Dl George Popovici, ze-losul cassier al băncii „Victoria“, se va cununa Sâmbătă, în catedrala din Arad, cu d-șoara Florica, amabila și simpatică fiică a dlui Gerasim Serb, asesor consistorial.

Adresăm tinerilor urări de senină fericire.

Asesor locuitor până la alegere la sedria orfanală a orașului nostru a fost numit dl Joó Béla, jude orășenesc. De sigur, d-sa va fi și ales, mai ales ca până acum nici nu este alt concurent.

Ciângăii pe drumuri. Ziarele maghiare aduc amănunte despre o mare ceată de Ciangăi, care nepuțând trăi în Bucovina, a plecat spre „țeara mumă“ și a ajuns într-o nespasă mizerie la Aiud, unde li-a dat adăpost, în curte, un cărciumar. D'acii au plecat ei spre Alba-Iulia. Unde se vor opri, nu se știe.

Vorba e că în minister se frământă cu noul colonisări, printre Români mai ales, pe când Ciangăii iau lumea în cap.

Starea sămănăturilor din întreagă țară se prezintă, în condiții excelente în urma ploilor generale din timpul din urmă.

Dacă ploile vor înceta la timp, se prevede o recoltă cu desăvârșire abundantă.

Rectificare. În foia noastră din numărul trecut, coloana a treia, începând cu șirul al nouălea și până inclusive al doisprezecelea, s'a alterat textul și sensul; îndreptat sună textul astfel: nu se rupsesse încă biserica creștină în definitiv pe chestii de credință, cât numai pe temă de viață esternă a bisericii...

O nouă dragoste princiară. Ziarul „Zeit“ din Viena, află că arhiducele Iosef Ferdinand, fiu al marelui duce de Toscana, a fost transferat în garnisoană la Lubiana, din cauză să s'a amoretat la Salzburg de fiica unui funcționar dela primărie. Deosebit de aceasta, dânsul frecventa cercurile burghoze, evitând pe cele aristocratice.

Asasinul consulului rus. Scerbina dela Mitrovița, după cum se telegrafează din Constantinopol, a fost osândit la moarte. Fosta oficioasă otomană publică însă știrea, că de oare-ce Țarul și-a manifestat dorința ea asasinul, albancul Ibrahim, să nu fie executat, Sultânul a declarat în fața ambasadorului rus că se supune bușuros dorinței Țarului și asasinul în loc de a fi executat, va fi internat pe viața întreagă într-o temniță.

Pățania Țarului. Se povestește o frumoasă istorioară, cu împăratul rus, Nicolae I. În ziua de paști, eșind din biserică a zis *Christos a înviat!* Soldatul care era acolo postat, a răspuns: *Nu-i adevărat — împăratul supărat, repetă încă odată: Christos a înviat!* ear soldatul răspunde din nou: *„Nu-i adevărat“.*

Țarul infuriat, dote ordin să fie arestat și pedepsit, când colo soldatul a început să strige: „Sunt Evreu! Sunt Evreu!“

Țarul a început să ridă cu hohot și l'a ertat, zicând că este un Evreu cum se cade, de oare-ce crede în religia lui.

A dat însă ordin sever, ca pe viitor la ușa bisericii să nu se mai vadă chip de Evrei.

Prințesa Luisa, fosta soția a moștenitorului de tron al Saxoniei, cunoscută lumii de când cu romanul ce l'a avut cu Giron, a născut eri o fetiță.

Expulzarea călugărilor din Franța. În toate zilele se întâmplă conflicte între autorități și călugări, provenite din executarea expulzării.

La Saint-Laurent (Isère) trupele au dat jos șase porți ale monastirei călugărilor certosini (Chartreux) pentru ca să poată pătrunde în monastire. 23 călugări au fost scoși cu forța.

Dinșit cântau psalmi în capela, și refuzau de a eși. A trebuit să fie târați afară unde mulțimea striga:

Jos Combes! și arunca cu petre asupra trupelor.

Capitanul jandarmilor a fost rănit.

S'au făcut două arestări.

La Nantes, monastirea călugărilor numiți Albi, s'a baricadat puternic, și e apărată de multe persoane.

La Marsilia continuă demonstrațiunile în favoarea călugărilor capucini.

Colonelul de Coubertin, comandantul regimentului de dragoni dela Chambary și a dat demisiunea, nevrând să se supună ordinului d'a alunga pe călugării certosini.

Câți pensionari sunt în Italia. Raportul bugetar al deputatului Fasce conține un supliment, care pentru prima oară după mai mulți ani, conține o dare de seamă completă a situației pensionarilor italieni, în anul 1902 au fost 87,194 de pensionari, care au consumat aproape un buget de 79 milioane. Aproape jumătate din pensionari (40,346 cu 35 milioane lire) aparțin ministerului de războiu. Foarte mulți sunt din aceia cari au luptat între anii 1848 și 1870. În al doilea rând vine ministerul de marină cu 15,899 de pensionari și cu 12 $\frac{1}{2}$ milioane lire. Ministerul de interne: 9388 pensionari cu 7 $\frac{1}{2}$ milioane; Finanțele: 6581 pensionari cu 5 $\frac{1}{2}$ milioane; Justiția: 5631 cu 7 milioane etc. Lucru de mirat este că Ministerul de Instrucție are cel mai mic număr de pensionari: 2,032 cu 2 $\frac{1}{2}$ milioane, cauza este că statul Italian cheltuește prea puțin pentru instrucție, un procent de 2 $\frac{1}{2}$ care nu este destinat decât pentru combaterea analfabetismului.

Conținutul nrului 4 din Revista „Convorbiri Literare“ anul 37, 1903, este următorul: Câteva pagini din tinerețea lui Eminescu, de I. A. Rădulescu-Pogoneanu. — Poezii: Lacul Misurina, Ochiu îndurerat, de E. H. M. — Din Rucăr (roman), de Ciru Oeconomu. — Generațiunea spontanee și darwinismul. — Logofătul Costache Conachi, de G. Bogdan-Duică. Gaston Paris (notiță), de S. P. — Comunicări mărunte, de N. Iorga. — Bibliografie.

Ce timp va fi pe vară? — Vara anulului acesta se afirmă de un meteorolog că va fi frumoasă și caldă. Cercetând rapoartele meteorologice pe cei din urmă 25 de ani, se constată, că mai totdeauna o primăvară timpurie e urmată de o vară foarte călduroasă. Dela 1878, am avut 9 primăveri timpurii, din cari 8 au fost urmate de un timp de vară superb. Se pare că cum e timpul în a doua și în a treia lună a anului tot așa va fi în cursul verii. În Februarie și în Martie a fost frumos, prin urmare putem spera, că tot așa va fi în Iunie, Iulie și August.

Să dea Dumnezeu.

Cât pot costa cincii lei. Mai zilele trecute un pasager a dat, după o cursă, unui birjar din Paris o monedă de 5 lei, care însă... era de plumb. Birjarul o băgă în buzunar, și nu o observă decât mult mai târziu. Se hotărî, pentru-că să n'o piardă, să încerce și el la rëndul lui, ca s'o schimbe. Dar, încercare zadarnică! A intrat aproape în toate băcăniile și în toate a bătut câte un vinișor pentru a schimba piesa fatală; toți însă au băgat de seamă că piesa este falsă și bietul birjar a fost nevoit să plătească vinul bun cu bani buni. Văzând că n'o scoate la căpătâiu cu cărciumarii, se hotărî să încerce și în alte locuri. În consecință, intră în diferite magazine și cumpără fel de fel de fleacuri, fără de nici un folos, dar numai pentru-ca să schimbe afurisita de piesă. Și aci a fost fără noroc!.. La urma urmelor, văzând că n'o scoate la căpătâiu nici cu cărciumarii și nici cu negustorii ceilalți, în

cercă să o dea unui mușteriu, amestecând-o în alți bani, pe cari îi dăduse ca rest la o hârtie, după o cursă de care o făcuse. La observația mușterului, că piesa nu este bună și prin urmare să-i dea alta, birjarul, năcăjit și de acest nesucces, să supără, îi răspunse brutal și voi să dea bice cailor pentru a fugi. Dar nici acum n'avu noroc, căci mușterul prinse de veste, sări în trăsură și-l dădu pe mâna celui mai apropiat agent polițienesc. Așa că piesa l'a costat vre-o 25 de lei, prețul târgușelilor făcute de el pentru a o schimba, plus de un proces ce i-se va intenta ca... falsificator de monede.

Toți știu, că sămănțele de năp de nutreț, ale lui Mauthner, sămănțe improunate dau roadele mai bogate, că sămănțele de verdețuri ale lui Mauthner produc zarzavaturile mai bune și că din sămănțele de flori ale lui Mauthner cresc florile cele mai frumoase. — Cu un cuvânt: Sămănțele lui Mauthner sunt cele mai bune, depositul cel mai mare și prețurile uimitor de ieftine.

O nunță cu lămbălău. În Paris s'a petrecut Dumineca trecută o nunță care merită să treacă la posteritate. Baptistin Cardalea și-a luat acum doi ani nevasta și a dus-o în America, unde i-a creat o viață de nesuferit. De aci a urmat divorț, bărbatul a dispărut, femeia s'a întors îndărăt la Paris, unde s'a măritat din nou. Această a două căsătorie cu Arsène Piton a avut loc Dumineca trecută, unde s'au petrecut scene foarte emoționante. Când se servia la masă, miresei i-a venit așa de rău încât a leșinat. I-se aduc pe tavă un pește de toată frumusețea cu sos verde, ear bucătarul era leit bărbatul dintâiu. Talia, corpolența, privirea, favoritele, mai ales favoritele, toate erau aidoma. Majordomul șopti la urechea miresei: — Este o mâncare care se mănâncă rece. Melania — așa se chema mireasa — se gândi că este la mijloc o răsunare. Cu tot rēul ce i-a fost, masa a continuat. În timpul acesta bucătarul cu favoritele se uita fix la Melania și ține în mână un cuțit mare, ce-l arăta spre mireasă. Apoi înaintă spre ea, ținând cuțitul în mână. Melania țipă: — Ajutor, ajutor! vrea să mă omoare. Este el, este Baptistin. Toată lumea s'a sculat în picioare și a apucat pe Baptistin de favorite, cari, o minune! au rămas în mâna celui care a tras mai tare. Bucătarul a fost omul pus de Baptistin ca să-l reprezinte în toată figura și aspectul lui, ear majordomul, era însuși Baptistin, ras la barbă și mustață. Melania a fost apucată de tremurături așa de mari, în cât a fost dusă la spital spre căutare, aer Baptistin a fost condus la poliție.

TEATRU.

Joi d-na *Vilma Zilahy*, mult apreciată cântăreață de operă, care fără îndoială este cea mai de valoare membră în trupa dlui Zilahy, va juca pentru ultima oră în această stagiune rolul Ostarinei în opera cu acest titlu.

Nu ne îndoim că iubitorii de artă vor profita de acest prilej și se vor grăbi să asculte pe escelenta cântăreață, care și Duminecă a secerat meritate aplause în rolul Anei din operetta „Bob herczeg“.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
Editor Aurel Popovici-Barcianu.

Insertiuni și reclame.

Un harnic comis român,

care posedă limba germană, eventual și cea maghiară, cu o praxă mai îndelungată în branșa de manufactură află imediat aplicare la d-nul Ioan Comsia & fiu, Soliște. Salar, după împrejurări, dela 60 Cor. în sus, plus întreținerea întreagă.

Fondat 1893.

VÖRÖS JÓZSEF,

PLAPOMAR și MĂTRĂȚER.

Arad, Deák Ferencz-utca Nr. 4-5.

Am onoare a Instiința P. T. public din loc și provincă, că mi-am strămutat atelierul de plapome și mătrățe de pe piața libertății unde a stat mai mulți ani, pe strada Deák Ferencz 4-5 (în curte vis-à-vis de poartă.)

Pregătesc tot felul de

Plapome și mătrățe

în forma cea mai frumoasă și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele din provincă se efectuează prompt și precis.

Recomandându-mă pentru sprijinul On. public, sunt

Cu deosebită stimă:

960 2-10

Vörös József.**CARTOFI**

alb și roșii, pe al. s. en gros și cu detalii trimite

Weisz Simon,

Arad, Tökölly-tér Nr. 2/b.

Comandele primește *Deutsch Samuel*, expeditor. Telefon Nr. 290.

Filip Diel

intreprinzător arhitect, în Arad.

Mă angajez la lucrări de tot felul ce sînt de arhitectură și la pregătirea lor după stil, solid și conștințios pe lângă aplicarea celor mai noi construcțiuni, cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanția. Dela cele mai simple case țărănești sau clădiri economice până la cele mai decorate edificii, fac lucrări de a pămîntului, de zidar, sculptor de pîrîș, dulgher, țiglar, tinicher, sculptor, măsar, lăcătuș, pictor, sticlă, pictor de odăi, tapasier, pregătire de sobe, incalzire de aer, canalizare, apeduct, beton ș. a.

Mă angajez apoi la conducere la edificii, examinarea clădirilor, (collanderea) locuințe de oraș și provincie, ținerea în bună stare a tuturor edificiilor de țară și puse pe lângă un preț anual mic, aprefieri de casă, ridicări de asigurări la casă de foc, pregătire de plănuri și bugeturi, ori-ce lucrări și reparări pe lângă cele mai moderate prețuri.

Cerînd binevoitoarea protecție a onoratalui public

964 1-30

Cu deosebită stimă:

Filip Diel

965 1-50

IOSIF ULMAN,

măsar de edificii și mobile.

Arad strada Uj-terem 12.

Se recomandă în atențiunea binevoitoare a onoratalui public, se angajez la tot felul de lucrări noi și reparaturi ce cad în branșa de măsar, pe lângă prețuri moderate și executare promptă și punctuală.

La dorință merge și în provincă.

In atenția publicului ziditor!

Am onoare a aduce la cunoștința m. on. public, că în strada Kapa, n-rul 19 (casa proprie) am deschis

O cancelarie de zidire.

Intreprind zidiri de case nouă, restaurarea și schimbarea de case vechi, cu un cuvînt ori-ce soi de lucrare ce se ține de ramul ăsta, pe lângă prețuri ieftine și garanție absolută.

954 4-50

Cu stimă:

Tenczlinger Károly,

măiestru de zidar diplomat.

Urm. lui Papp Kálmán,

atelier de aurării, argintării și giuvaerice, Arad, strada Fábán 12 (Casa Bonta).

Primește lucrări în aur, argint și giuvaerice, apoi aranjarea de altare, străformarea sau aurirea lor din nou. Prețuri ieftine, serviciu prompt.

955 3-10

Zidește fântâni,

le curățește, găurește sau le face mai adînci.

Licsmann József, Arad, strada Weselényi 36.

949 4-30

PĂLĂRIERUL

MÁLY ALBERT

— ARAD, Piața Boros-Beni Nr. 8. —

Prim ște colorarea pălăriilor de postav și paie, bărbătești și femeiești; asemenea curățirea și transformarea lor după moda cea mai nouă. *Călcarea cilindrelor*, transformările le efectuează cu preț prompt. Se primesc comenzi și din provincie.

Haine pentru domni

cu preț excepțional de ieftin după cea mai modernă croitură

Arad, strada Szent-Pál Nr. 3.

(Vis-à-vis de cafeneaua Erdélyi).

Din stoffe indigenă și englezească. Executarea cu gust. Deasemenea fac ori-ce reparaturi cu preț avantajos. Rog spriginul onoratalui public.

Cu distincă stimă:

987 5-50

Wolster Izsó,
croitor bărbătesc.**LANCSÁRIGS JÓZSEF**

CIOBOTAR.

— Arad, strada Nagyvaradi Nr. 3. —

prim-ște toate lucrările, care aparțin branșei sale, le efectuează după moda cea mai nouă, din materialul cel mai bun și pe lângă prețuri foarte moderate.

948 4-25

Nisuzința lui e: ca prin lucrări conștințioase să-și păstreze și pe viitor încrederea mușterilor săi.

Reparaturile se execută prompt și cu îngrijire.

Ujváry Árpád,

958 4-25

măsar, timplar și lucrător de portaluri, Arad, strada Lázár Vilmos 4.

Se recomandă m. on. public spre executarea a tot felul de lucrări aparținătoare ramului de timplărie, precum aranjamente de prăvălii și birouri, lucrări de clădiri și portaluri din materie uscată pe lângă prețurile cele mai moderate. Executare promptă și solidă.

Reparaturi repede și ieftin.

VÉGH ISTVÁN,

tălcăgîn de clădiri și lux,

ARAD, Boros-Beni-tér Nr. 10.

986 6-25 (Colțul străzii Nádor).

Primește ori-ce lucru de ornament, acoperirea cu tinichea a clădirilor, turnurilor de biserică; mai de parte lucrări pentru introducerea apei, aranjarea odăilor de baie, a conductelor apei în bucătărie și la closet, repară țevile plesnite atît în loc, cît și în provincie, prețurile cele mai moderate, execuție promptă.

Kiss Albert,

tapițer și decorator.

Arad, strada Varjassy József 13.

Primește tot felul de lucrări de tapițerie și decorafuni, confecționare de madrațe și ori-ce reparări cu cele mai modeste prețuri. Canapele și madrațuri se găsesc în permanență în depositul meu. 941 3-50

SEIDEL OTTO,

fabricant de călăuți,

ARAD, Andrassy-tér Nr. 9

(vis-à-vis cu biserică).

Execut ori-ce fel de chipiu militar, postav finanțial pentru pompieri, pentru preoți și civili, calitate bună, preț moderat.

935 7-30

Spălătorie de albituri

și călcarea lor,

Arad, Strada Vesselényi Nr. 45.

Spăl rufele să fie albe ca zăpada și calc strălucit gulere, manșete, precum și alte rufării. De asemenea și perdele.

933 5-25

Cu stimă

Véd. Lada Mihály.**Cornel Tămășdan,**

neguțator de coloniale, delicatesses și ape minerale

în Arad,

str. Archiducele Iosif Nr. 12.

Iși recomandă magazinul bogat de

929 3-10

Coloniale, zăhar și delicatesses

cea mai fină cafea de Cuba, Mocca, ceai din străinătate, delicatesses de prima mână, tot felul de ape minerale, vinuri minunate, șampanie, cognac, tot felul de poame surice și cereale, cu cele mai moderate prețuri, 2% rabat la plățirea cu bani gata.

Telefon Nr. 419.

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBBI NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az

55,000 nyereményre.

Legnagyobb nyeremény a legszorosabb esélssel

1.000.000 korona.

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
1 " "	30000
2 " "	25000
3 " "	20000
3 " "	15000
3 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4850 " "	80
3350 " "	40
55,000 nyer. és jut. kor. összesen	14.459,000

Scrisoarea pentru comandă să taie. Banca **Török A. și soțul**, Budapesta.

Vă rog a-mi trimite losuri originale de I-a clasă de ale loteriei de clasă împreună cu planul școlos.

928 6-3 Suma de Coroane } Vă rog a o rambursa
ce nu convine }
o alătur în note de bancă (în timbre) } se șterge.

Adresa corosor

.....

.....

.....